

5. Взаємовигідності інвестицій. Цей принцип полягає у поєднанні приватних інтересів інвесторів і публічних інтересів держави чи територіальної громади щодо реалізації інвестиційних проектів. Це пояснюється тим, щоб інвестиційна діяльність приносила не лише прибуток (дохід) інвестору, але й сприяла утворенню нових юридичних осіб, організації додаткових робочих місць, збільшенню виробництва товарів і послуг та підвищенню їх якості тощо [3, с. 173].

На підставі наведеного можна зробити висновок, що принципи інвестиційного права пронизують усю систему інвестиційних правовідносин, є основоположним критерієм як для законотворчої, так і для правозастосовної діяльності.

Література

1. Олійник А.Ю. Теорія держави і права: навч. посіб. / Олійник А.Ю., Гусарев С.Д., Слюсаренко О.Л. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 176 с.
2. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 р. // ВВР України. – 1996.– № 19.– Ст. 80.
3. Вінник О.М. Інвестиційне право: навч. посіб. / О.М. Вінник. – К.: Правова єдність, 2012. – 616 с.

УДК 346.3 (043.2)

Левенець Р. В., студент,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Слободська І.А., старший викладач

ЗАГАЛЬНО-ДЕКЛАРАТИВНІ ОЗНАКИ ГОСПОДАРСЬКИХ ДОГОВОРІВ

У наш час роль господарського договору в Україні поступово зростає. Він виступає однією з підстав виникнення господарських зобов'язань, за допомогою яких опосередковуються зв'язки між суб'єктами господарювання, а також між ними та іншими учасниками господарських відносин.

Господарський договір – це головний засіб організації господарсько-договірних відносин та важливий інструмент правової організації господарського життя суспільства в цілому [4].

Основними загальними ознаками господарського договору можна виділити:

1) це угода двох або більше суб'єктів господарювання; 2) є юридичним фактом, який спрямований на виникнення, зміну чи припинення господарських правовідносин; 3) встановлює господарське зобов'язання і правила його виконання; 4) може бути підставою

виникнення майново-господарських зобов'язань. Предметом останніх є результати господарської діяльності їх учасників – продукція, роботи, послуги вартісного характеру; 5) обмежене господарським законодавством коло суб'єктів; 6) завжди укладається із господарською (комерційною) метою для досягнення необхідних сторонам господарських і комерційних результатів; 7) щодо них діють окремі правила щодо підстав їх укладання і змісту; 8) форма договору встановлена законом [2, с. 286].

Господарські договори в Україні з прийняттям Господарського кодексу регулюються: а) загальними (про зобов'язання, договір, зобов'язання, що впливають з договорів) і спеціальними (купівля-продаж, поставка, контракція сільськогосподарської продукції, лізинг, підряд тощо) статтями Цивільного кодексу України; б) нормативно-правовими актами господарського законодавства: Господарським кодексом України, законами України про окремі види господарської діяльності (інвестиційну, зовнішньоекономічну, транспортну, тощо) [5].

І.І. Бочкова, окрім зазначених, до ознак господарського договору відносить також:

а) господарське законодавство регулює цей договір як угоду, що має визначену економічну і правову мету. Господарський договір завжди укладається з господарською (комерційною) метою для досягнення необхідних господарських і комерційних результатів. Це виробництво і реалізація за плату продукції, виконання робіт і оплата їхніх результатів, надання платних послуг;

б) умови про предмет у господарському договорі повинні визначати найменування (номенклатуру, асортимент) та кількість продукції (робіт, послуг), а також вимоги до їх якості. Вимоги щодо якості предмета договору визначаються відповідно до обов'язкових для сторін нормативних документів, а у разі їх відсутності – в договірному порядку, з додержанням умов, що забезпечують захист інтересів споживачів товарів і послуг;

в) сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору. Договір є обов'язковим для виконання сторонами [1, с. 113-114].

В.С. Щербина господарський договір визначає як домовленість суб'єкта господарювання з іншим учасником (учасниками) відносин у сфері господарювання, спрямована на встановлення, зміну або припинення їх прав та обов'язків у сфері господарювання [5, с. 282].

О.А. Беянович зазначає, що господарський договір є збірним (узагальнюючим) поняттям, до якого відносяться різні договірні типи, що мають схожі принципи нормативної регламентації [3, с. 452].

Для визнання договору укладеним чинне законодавство (ч. 2 ст. 180 ГК України) потребує наявності трьох умов: 1) досягнення згоди щодо

усіх істотних умов; 2) втілення такої згоди у належну форму; 3) дотримання передбаченого законом порядку досягнення цієї згоди.

Роблячи підсумок, варто зазначити, що категорія господарського зобов'язання водночас є і загальною (широкою), і частковою (вужчою) стосовно господарського договору. Загальною вона є тому, що господарські зобов'язання виникають з ряду підстав, наведених у статті 174 Господарський кодекс України, однією з яких є господарський договір.

Таким чином, з одного боку, господарський договір є лише частковою підставою виникнення господарських зобов'язань. У цьому розумінні категорія господарського зобов'язання узагальнює договірні господарські зобов'язання, засновані на договорі. З іншого боку, зміст господарського договору – це сукупність господарських зобов'язань сторін, тобто їх взаємних прав і обов'язків, що виникають саме з такого договору. Тобто категорія господарського договору є узагальненою щодо договірних господарських зобов'язань. Господарський договір – це юридичне джерело договірних господарських зобов'язань.

Література

1. Бочкова І.І. Концепція, ознаки та значення господарського договору за законодавством України / І.І. Бочкова // Форум права. – 2011. – № 2. – С. 111–115 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2011-2/11biizzu.pdf>

2. Господарське право України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М.К. Галянтич, С.М. Грудницька, О.М. Міхатуліна та ін. – К.: МАУП, 2013. – 424 с.

3. Договірне право України. Загальна частина: навч. посіб. / [Боднар Т.В., Дзера О.В., Кузнецова Н.С. та ін.]; за ред. О.В. Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 896 с.

4. Подоляк С.А. Господарський договір та його юридичні конструкції – недійсність, нікчемність та нескладність в сучасних умовах / С.А. Подоляк // Часопис Київського університету права. – 2009. – № 3. – С. 146–149.

5. Щербина В.С. Господарське право: підруч. / В.С. Щербина. – 5-те вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 600 с.